

„Edinost“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročilna zbirka:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 -
za četrt leta 6 -
za en mesec 3 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročilne se uprava ne odira.

P) tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvd.); v Trstu pa po 8 stotink (4 nvd.)

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah in petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravništvo. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natanila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Naša veletrgovina. Organizacija naše produkcije. Mizarska zadruga v Solkanu.

IV.

Povdarjali smo, da bo Egipt glavno tržišče za razpečevanje naših mizarskih izdelkov. Do te trditve so nas privedli že omenjeni članki dra. Pečnika. Egipt je bogata dežela in kakor taka stalna odjemalka. V deželah, kjer je blagostanje, zamorejo razni industrijski izdelki računati na stalne odjemalce. Taka dežela pa je Egipt. Vsled že omenjenih razmer pa se tam domača lesna obrt ne bo mogla razviti nikdar. Egipčanski trg si obdrže torej oni izdelki, katere bodo izdelovalci zamogli postavljati na trg z najmanjšimi stroški. To pa so brezdvomno naši izdelki in na nas je samo ležeče, da si ta trg osvojimo. Čim se je to zgodilo, imelo bo tisoče mizarjev stalno delo in pošten zaslužek.

Vendar ne smemo biti enostranski in misliti samo na Egipt ter samo na mizarske izdelke. Balkan, Mala Azija, Palestina, Vzhodna Indija, Kitaj: vse to je nam najbližje in nič lažje, nego da bi si naši obrtni izdelki pridobili važno pozicijo na vseh trgih v Orijentu. To so utopije! Tako utegne znajati z glavo marsikdo. Ali ne! Tudi Holanci so majhen narod, a vendar so se s pomočjo svoje obrti in trgovine povzdignili do velikega blagostanja, ker so znali izkoristiti ugodni položaj svoje domovine. Naš položaj — lega naše domovine — pa je primerljiva mnogo ugodniši, nego je n. pr. zemljepisni položaj Holandije. Seveda poreče kdo: To je vse kaj drugega. Holanci so imeli svojo državo, a mi? Pa čeprav mi nimamo svoje države, vendar lahko po svoji notranji moči in organizaciji postanemo sami država v državi in ako bi mi znali izkoristiti ugodni položaj svoj, je za nas mnogo bolje in koristnejše, da smo jednako pravni državljani velike Avstrije, nego da bi imeli svojo državo za-se, kar hočemo dokazati pozneje.

Predno pa hočemo misliti na to, da pridobimo ptuje trge za svoje obrtne izdelke, pridobiti si moramo lastni trg. Da, da, tu je še mnogo dela. Naši črevlji so večinoma iz usnja ptujih tovarn, obuvava kupujemo v velikih zalogah raznih čifutov, a naši obrtniki propadajo. Obledo naročujemo iz raznih dunajskih zalog, a naši krojači stradajo; pohištvu kupujemo v ptujih tovarnah, a naši mizarji so brez dela itd. Seveda zadevle velik del krivde tudi obrtnike same, ker ne znajo vzdrževati koraka z duhom časa ter ne zadovoljujejo zahtevam, katere stavljajo nanje konsumenti. Vsaki obrtni bi lahko za-

druge pomogle s tem, da bi šle členom po možnosti na roko s tem, da bi jim omogočale zadovoljevati zahtevam, katere bi stavili odjemalci in naročniki. Pred vsem pa bi za druge lahko posamičnim obrtnim pomagale razpečevati svoje izdelke na ptujih trgih. Velika zaloga usnja, velika prodajalnica črevljev, velik, vsem modernim zahtevam odgovarjajoč modni salon za možko in damsko konfekcijo bi v Trstu morali prosperirati. Koliko pa je poleg tega drugih obrti, katere bi — čim bi bile združene v zadrugo — lahko napravile svoje prodajalnice v Trstu! Take prodajalnice bi prav lahko konkurirale z raznimi tržaškimi podjetji in gotovo je, da bi si v kratkem osvojile ne samo slovenske, ampak tudi vsaj velik del drugonarodnih konsumentov. In potem bi polagoma zamogle misliti na prekomorski izvoz. Najprej naj bi osnovali eno zalogo na kakem prekomorskem tržišču: ako bi se ista obnesla, potem drugo itd. Kjer bi bile posamične zadruge prešibke, združili naj bi vse zadruge v skupno zvezo, katera bi imela nalogo, našim obrtnim proizvodom pridobivati nova tržišča. In čim bi imele zadruge več takih zalog, kupile bi še svoj parnik, kateri bi izdelke domače obrti izvažal v prekomorske kraje, a bi se vračal nazaj napolnjen s kolonijalami. Ko ne bi več zadostoval jeden parnik, kupili bi drugega, tretjega itd. Na ta način bi dobili narodno trgovsko mornarico. Seveda bo pri teh naših »utopijah« marsikomu igral pomilovalen nasmehek okrog usten. A kdor je že kdaj razmišljal temeljito o našem položaju, o naših razmerah, o naši minulosti in našem razmeru velikem napredku na vseh poljih javnega življenja in primerja naš položaj s položajem naših sosedov, priti mora do uverjenja, da nikakor ne smemo obupavati nad svojo bodočnostjo. Treba je samo pomisliti, kako so nam vedno in od vseh mogočih strani delali ovire s trdno namero, da nas položijo v narodni grob, a smo se kljub temu povzdignili tako daleč, da se nas nasprotniki boji, in treba potem primerjati nasprotnike, kateri so bili protežirani in so imeli vso moč v svojih rokah, a imajo kljub protekciji in kljub temu, da imajo vso moč v rokah, vendar na sebi vsa znamenja propadanja: treba premisliti samo to in videli bomo, da naša vera v bodočnost ni neopravičena.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 15. julija 1901.

Deželni zbori. Kranjski. Poslanec Hribar je poročal o odpravi samostojne deželne doklade na žgane pijače, ki je potrebna

valed vladne predloge o zvišanju državnega davka na žganje. Govornik je podrobno razpravljal pogajanja med vlado in deželami ter je zahvalil vlado, ki je željam dežele kranjske prišla nasproti ter je omogočila, da bo dežela dobivala lep prispevek iz dohodkov od davkov na žganje. Tudi deželni glavar je z vspehom deloval na to. Deželni zbor mu je izrekel zahvalo ter je na to rešil več peticij v cestnih stvarih. Tudi nadloga s cigani je prišla v razgovor. Kar se tiče domačih ciginov, je povdarjal dež. predsednik, da se boljšajo razmere. V okraju Črnomeljsem se jih je n. pr. nekaj stalno naselilo in jih uporabljajo na cestnih zgradbah. Govornik je povdarjal, da v kulturni državi ni mesta za nomade in vlada si prizadeva neprestano, da bi nadlego s cigani odpravila. Seveda mora tudi prebivalstvo podpirati vlado, kar se pa, žal, čisto ne godi. Ljudstvo čisto nima poguma, da bi ovajalo cigane ter da bi, v kolikor je v njega moči, delalo za odpravo tega zla.

Za združenje obeh cerkv. Znameniti, na Dunaju izhajajoči list »Nouvelles d'Orient« prinaša znamenit poziv za združenje obeh cerkv. V tem pozivu piše med drugim: Ekumenski (vesoljstveni) značaj papežstva je varovan v tem, da volilec papeža, če tudi italijanski kardinali prevladujejo, vendar pripadajo vsem narodom in da papež ni državljani nikake države (Čujte tržaški reformatorji, ki tako radi povdarjate, da sedež papežev je v središču Italije in kujete iz tega kapital za — italijanstvo Trsta! Op. ured.); in če tudi navadno pripada italijanski narodnosti, vendar ni, da bi moral pripadati. Drugače je s patrijarhom. (Ta poziv je bil namreč pisan povodom izvolitve Joahima III. Ekumenskim patrijarhom v Carigradu. Op. ured.) Njega volilec so izključno Grki, lajki in duhovniki, on mora biti torej turški podanik; to samo zadostuje, da je njegovemu dostojanstvu odvzet značaj ekumenski. Vzhodna cerkev ima sedaj v Joahimu III. glavarja, ki na način, zahtevajoči spoštovanje, povsem izpolnjuje svoje visoko mesto, poverjeno mu od Previdnosti, in kakor čudež se mora videti, da začetkom XX. stoletja stojita vzhodni in zapadni cerkvi na čelu moza, kakor le enkrat v stoletjih izkazuje cerkev, toli bogata na velikih duhovih: Leo XIII. in Joahim III. Naj bi se tema svetima možema, nasledniku sv. Petra in škofa Novo-Rima, tudi posrečilo, da bi uresničila srčno željo vsega krščanstva in da bi dosegla združenje obeh ločenih cerkv. Ta visoki cilj, ki si ga je postavil Leo XIII., je vreden, da si ga tudi Joahim III. izvoli za svojega. Daleč od

mesta sedmih gričev ob Tiberi in daleč od Novo-Rima ob Bosporu živi samotno med svojimi soplemenjaki cerkveni knez, čegar ime vsaki krščen izreka občudovalnim spoštovanjem: biskup Strossmayer! Kakor sv. očetu napolnjuje tudi srce Strossmayerjevo hrepenenje po zopetnem združenju ločenih cerkv, in najboljše moči svojega življenja je postavil v službo te svete stvari. Sedaj, ko na stolici patrijarha sedi toli prosvetljen mož, kakor je Joahim III., se morda sivolasemu Strossmayerju posreči posredovalna naloga med naslednikom sv. Petra in naslednikom sv. Andreja. Božja pota so kaj čudna in morda so bila sv. očetu in biskupu Strossmayerju podeljena leta, kakoršnja človek redkokdaj doživlja, v to, da bosta mogla še sama gledati vspeh delovanja svojega v zmislu jednotnosti cerkve. Bog pomoz v to!

Rieger zopet na pozorišču. Te dni smo čitali nekje — če se ne motimo v »Information« —, da voditelji mladočeske stranke sami razmišljajo o načinu, kako bi starega Riegra — onega istega Riegra, proti kateremu so oni vodili uprav srdito borbo in so slednjič tudi strmoglavili njega in njegovo stranko — zopet spravili v deželni zbor, ne da bi s tem prišli v nesoglasje se svojimi načeli in svojo minolostjo? Čim pa bi bil dr. Rieger v deželnem zboru, imeli bi ga pred seboj na političnem pozorišču in z avtoritetom in zgovornostjo Riegrovo bi se povrnil v življenje činitelj, s katerim bi morali računati vsi drugi činitelji. Gornja vest je jako verjetna. Mnoge skušnje praktične politike so pač poučile Mladočeske, da avtoritet naroda — naj pripadajo tej ali oni smeri — ni smeti izključiti iz življenja. Ako so Mladočehi res prišli do takega spoznanja, in ako pokažejo toliko moralne sile, da priznajo storjeno zmotu ter dra. Riegra — seveda na način, ki bo združljiv z visokim ugledom tega moža — privabijo zopet na politično pozorišče, bo to dogodek, ki bo v neprecenljivo korist političnemu življenju naroda in morda — ob notorični tehtnosti besede Riegrove — ne ostane brez vpliva na politično življenje tudi preko mej dežel krone češke.

Odlični predstavitelji vseh struj sestavljajo še le življenje naroda. In če je takov reprezentant mož Riegrove veljave, potem pa mu že absolutno gre mesto v zastopstvu naroda.

Nekoliko morale iz tega spoznanja Mladočehov bi potem morda mogli erpiti tudi — Slovenci na obeh straneh. Morda bi jim potem prišlo pred oči, da slabo služi narodu oni, ki le radi razlik v mišljenju ubija tudi najboljše može. Mi Slovenci kaj radi pro-

P O D L I S T E K.

V sosedstvu.

Hrvatski spisatelj Šandor Gjalski. — Prevel M. C. — t. č.

Ponosno in zmagonosno sem določil v sebi, da je bila ljubezen ona, ki me je dovela semkaj, pa sem se v mladeniški, — na pol še otroški duši silno razveselil tega: saj to mi je bilo najboljšim dokazom, kako sem v stanu silno ljubiti.

V tem se je mesečina razlila po šumici. Kakor v raztopljeni kovini je ogromen oblak preplul mimo meseca, ki se je zlatnordeč pomolil nad bregovi in šumami. Čarobna svetloba njegova je tamne in globoke sence obsula z belimi pečami ter sta se tako noč kakor vsa okolica naravnost bajno kazala v njej. Nekatera drevesa so zadobila povsem fantastične oblike in mnogi vrh in mnoga veja kake stare vrbe sta izgledala kakor ponujana roka nekeke gorostasne prikazni in v prvi mah bi bil človek prisegel, da je za to

ali ono mlado brezo ali topolo kako strašilo, ali kako človeško bitje. Ali topola je bila!

In vendar, glej tam-le — v kotu pred šumico — zapazil sem dvoje v objemu. No, kaj bi pripovedoval dalje: bila je Deniza v naročju nepoznanega elegantnega gospoda. Če tudi sem se ves stresel in nisem mogel takoj verovati svojim očem — vendar sem vse točno razločil in vse videl. A sekalo je to v dušo uprav z železno ostrino.

Ona je jokala in pripovedovala nekaj, dočim jo je on tolažil in miril, enkrat se je celo glasno nasmijal. O tem sem ga videl v lice. Bil je to lep človek, daljšje cesarske blondinaste brade in dolgih blondinastih brk. Meni se tedaj ni zdel več mlad — vendar mu je moglo biti še le trideset let. Ne morem reči, da sem občutil kakov srd, v prvi mah tudi nisem bil obupan; niti se nisem čutil nesrečnega. Glavno, kar je bilo v duši, je bilo veliko sramovanje pred samim seboj, da sem mogel misliti, da me Denka ljubi, in si vse razlagati temu primerno. Sedaj mi je

bilo vse jasno. Vse ono, o čemer sem mislil, da izdaja nje ljubezen do mene, bilo je v resnici izdajanje ljubezni, ali ne za-me, ampak za drugega. In vem, da tudi v tem trenutku nisem občutil jeze ali zavisti proti svojemu nasprotniku. Potem še le, seveda, sem vedel po vsem tem, da to z moje strani ni bila ljubezen. Ali tedaj nisem sumil, da ljubim.

Ostal sem na mestu, da-si sem si priznaval, da to, kar delam, ni lepo in ni dostojno. Hipno mi je bilo, da se neopažen umaknem na drugo stran gozdiča. Ali nadvladala je velika radovednost; ali zopet je bilo tiste moške zavisti nasproti srečnejemu nasprotniku; a slednjič dovolj tudi otroške zlobice — kar vse je provzročilo, da nisem krenil v nasprotno smer, ampak sem se tiho prikril blizu k grmu in se skril v senco. Vendar nisem vlekel na uho. Nasprotno, še skušal sem, da ne bi nič čul.

Dvojica zaljubljenih je začela sprehajati se po ozki stezi kraj šumice gori in doli. On je držal roko okolo njenega pasa in spu-

ščal glavo k njej. Deniza se je povsem privila k njemu in videl sem v krasnem jej licu, oblitom od mesečnine, kako blažena in strastno srečna je poleg tega človeka. V vsaki potezi njenega lica je kar ležala neka razkošna resnost od prevlelike sreče. Vedenje, hoja prepuščeni mu roki, vse je izražalo to razkošno blaženost — in vse je vstrepečalo in sijalo okolo nje in žnjo v čarobni pozabi, v najslajšem snu! In hodeča tako nista nič govorila. Ona se je prepustila povsem, da jo on vodi — skoro nosi — ter je povzdigala glavo do njega in z žarkim pogledom divnih rujavih oči svojih gledala vanj, a na sočnih polnih ustnicah je blestel in valovil srečen in tih nasmehek.

Pripoznati moram, da se mi še nikdar ni videla lepša. Popolnoma sem zapal v samo gledanje in uživanje te krasote, pak sem skoro tudi pozabil na svojo žalost, svojo zlo srečo. A da bi šel domov, to mi ni prišlo ni na kraj misli.

(Pride še.)

slavljamo zrelost Čehov in njihov patrio-
tizem; da bi jih le hoteli enkrat tudi —
posnemati!

Spomenik cesarici Elizabeti. Vče-
raj so v Solnogradu v navzočnosti cesarja in
bližnjih členov cesarske hiše razkrili spome-
nik blagopokojni cesarici Elizabeti. Iz došlih
nam brzjavk posnemamo: V vsem mestu je
bilo veselo vrvenje. Dohajajoči vlaki so do-
važali na tisoče prebivalcev z dežele. O pol-
uri pop. je došel osebni vlak z dunajskimi
gosti. Vsprejelo jih je posebno odposlanstvo
odhoda za spomenik. Na kolodvoru je svirala
godba. Načelnik dunajskega odbora je sporo-
čil pozdrave dunajskega mesta. Bivši župan
Seheibel je pozdravil dunajske goste v imenu
prebivalstva solnograškega, izreki svoje vese-
lje, da je tako častno odposlanstvo meščan-
stva lujalskega prišlo na to patrijotično
slavnost. Okrašenje mesta je dovršeno ter
napravljajo najlepši utis, zlasti pa obok nad
mestno hišo ter slavoloki. Tudi mnogo pri-
vatnih poslopj je kaj lepo okrašenih. Mej
drogi, na katerih vihrajo črnomurine in ru-
deče-bele zastave, so po slavnostni cesti po-
stavljene piramide, katere dahi državni orel.
Vreme je krasno. (Glej brzjavke.)

Izstop Malorusov iz deželne zbornice
Gališkega. Na uvodnem mestu priobčuje
včerajšnja »Reichswehr« članek, došel je od
jednega maloruskih poslancev v pojasnilo
vzrokov izstopa Malorusov iz deželne zbornice
Gališkega. Članek izvaja med drugim: V
minoli zakonodajni dobi so bili Malorusi v
deželnem zboru zastopani po 14 poslanceh.
Zmerna stranka Barvinskega je skušala na
vsaki način vzdrževati soglasje med Poljaki
in Malorusi. Poljska večina pa je vse kultu-
relne, narodne, gospodarske in politične za-
hteve Malorusov ali popolnoma odbijala, ali
omejevala, ali pa vsaj zavlačevala, kolikor se
je dalo, izvršitev istih. Posl. Vahjanin je
predložil zbornici jako zmeren jezikovni za-
konski načrt, poljska večina pa je istega zavrgla,
in mesto tega sklenila resolucijo, ki pozivlje
vlado, naj izpolnjuje kakor do sedaj vse že iz-
dane jezikovne naredbe. Znano pa je, da se
te naredbe, kolikor so v prilog maloruskemu
jeziku, niso izpolnjevale. Predlog posl. Bar-
vinskega, naj se poleg poljskega tudi malo-
ruski jezik uvede kakor obligaten predmet v
vse gališke srednje šole, je poljska večina
tudi odklonila. Tudi predlogi za ustanovljan-
je oziroma podeželjenje maloruskih srednjih
in meščanskih šol so se ali odbijali ali se je
pa, ako so se isti vendar vsprejeli, zavlače-
vala ustanovitev dotičnih šol. Tudi je deželni
zbor, vkljub odločnim protestom vsega malo-
ruskega naroda, sprejel zakon o rentnem
davku, ki je naperjen proti maloru-
skemu prebivalstvu. Vsled vsega tega so
maloruski poslanci sklenili zapustiti deželni
zbor. Očitno je, da je bil ta korak neosnovan,
je torej iz vsega navedenega krivično; isto-
tako krivično je podtikanje, da so to storili
v agitatorske svrhe, ker mnogo sedanjih ma-
loruskih poslancev niti ne bo več kandidiralo
o prihodnjih volitvah.

Tržaške vesti.

Ivan vitez Nabergoj. Na vprašanja,
prihajajoča nam od vseh strani, kako je z
boleznijo gospoda Ivana viteza Nabergoja,
moramo na podlagi obvestila, zaprosenega na
pristojuem mestu, in dobljenega včeraj, dati
neštevilnim spoštovateljem in prijateljem na-
šega Ivana tolažljivo pojasnilo, da se je
bolniku obrnilo odločno na bolje in da je
opravičena nada, da bo mogel kmalu iz sobe.
V tej nadi, ki spaja gotovo vse rodoljube v
eno kolo, kličemo: Bog nam ohrani našega
Nabergoja še mnogo let!

Minister za železnice, vitez Wittek,
je včeraj s spremljevalcem došel v Trst ter se
ukrcal na Lloydov parnik »Habsburg«. Družbi,
ki se je odpeljala na otvoritev železniških črt
v Dalmacijo, so se pridružili predsednik po-
morske oblasti pl. Ebner, predsednik Lloydja
Becher, ravnatelj državnih železnih dvornih
svetnik Borowiczka, sekijski načelnik i. s.
baron Kalebberg, generalni ravnatelj Lloydja
vitez Peichl, komercijelni ravnatelj Lloydov
Janni ter več državnih poslancev.

V znamenju števil 1 in 14 se je vr-
šila včeraj procesija v Rojano, katero je uve-
del mnogo mnogo — častiti gospod župnik
Jurizza. Ne gre, ne gre, pa ne gre! Z Jur-
čevo politiko namreč! Da, meščani prihajajo
še — zijala prodajati, ali župljani rojanski ka-
kor da so se poskrili po zemlji, ko ima gospod
župnik Jurizza svoje slavnosti! Včeraj smo
poskrbeli za natančno kontrolo in moremo

sporočiti z absolutno gotovostjo, da je bilo
za prvo zastavo 52 možkih in med temi — en
sam rojanski župljan; za drugo, sv. Mohora,
pa so bili 103 možki in med istimi 14 ro-
janskih župljanov! Torej: 1+14=15!! Kaj
se zdi gospodu župniku Jurizzi?

O, kar je bilo druge procesije, so bili:
vojaki, veterani, nekaj žensk iz Rojana in iz
druge okolice, vse ostalo pa so bili — gle-
daleci iz mesta, a še teh ni bilo toliko, kolik-
or smo jih pričakovali.

Konsumno društvo, ki ima svoje pro-
store tik cerkve in ki je vsako leto bogato
dekoriralo, je letos bilo brez vsacega okraska.
Istotako je bila gostilna g. Trevena, ki se je
vsako leto mnogo potrudil za poveljevanje.
Od zasebnikov je razobesil zastavo samo eden
in še ta — slovensko trobojnico. Kar je bilo
zastav, so bile le one, ki jih je pred cerkvijo
razobesil — gospod Jurizza in pa nekaj ra-
zobešenih od društva Tramway.

S tako žalostno procesijo še ni rojanska
župnija proslavila god sv. patrona. Popo-
ludne pa se sploh ni poznalo, da je v Ro-
janu velik praznik.

Ne, gre, pa ne gre z — Jurčevo po-
litiko.

Marazem v Italijanskem taboru. Ob-
činski svetovalec dr. Emilij Marcus,
pripadnik »demokratske stranke«, položil je
te dni svoj mandat. To je že tretji mandat,
ki ga je v kratkem času izgubila novopečena
tako zvana »demokratska« stranka. Res, lepe
dokaze svoje življenske moči podaja nam ta
Spadonijeva krparija, ki jo imenujejo »De-
mocratica«! Že po prvokratni izvolitvi ruši
se ta stranka trko, da kmalu ne ostane od
nje družega, nego njeno — ime. Vidi se, da
je v laškem taboru že vse gnjilo. »Demo-
kratska« stranka je nastopila kakor opozici-
jona stranka proti vladajoči progresivni
stranki. Ali že prvi nastop te stranke ni
odgovarjal pravi opoziciji, kajti že izvolitev
prvih njenih zastopnikov v mestni svet je
bila nenaravna. Le pomislite, opozicija je
le po kompromisu z vladajočo
stranko prišla v mestni svet! Kaj
tačega je menda mogoče samo v Trstu.
Druga in glavna markantna črta te »opozici-
jona« stranke pa je ta, da do sedaj
še ni nikoli oponirala in da je vedno
glasovala z vladajočo stranko. Druge
vladajoče stranke po širnem svetu
lahko zavidajo naše regresiste na taki opo-
ziciji. Tako opozicijo bi vsakdo rad imel.
Kakor je vse počenjanje laških strank sama
komedija, tako seveda ni mogoče zahtevati,
da bi bila resna ravno in jedino ta njih —
opozicija!

Dra Marcusa je strmoglavil list »Avanti«,
ta enfant terrible v laškem taboru. Marcus
je bil v neki seji ostro napal ta list in
njega glavnega urednika, Camberja. Nasled-
njega dne pa je Camber v »Avanti«-u prese-
netil svet s poročilom, da nenavadno ostro
kritiko o upravi in zboru zdravnikov je pi-
sal v »Avanti« — dr. Marcus! Nadalje je
Camber te dni na porotni razpravi povedal,
da je isti gospod Marcus sporočil »Avanti«
udi obče znani senzacionalni izrek dra Luz-
zatta o dru. Venezianu, katerega sta potrdila
tudi svetovalec Spadoni in Banelli kakor
priči na porotnih razpravah proti Camberju,
kateri izrek je silno žaljiv in nečasten za dra
Veneziana in katerega list »Avanti« ponav-
lja dan na dan z mastnimi črkami in ki za-
vzrimlje prvo stran sedanje tržaške cronice
scandaleuse. Baš ta izrek, došel v javnost po
dru Marcusu, provzročila najbolj, da je sedaj
v laškem taboru vse navzkriž. Tako javlja
n. pr. »Avanti«, da je Camber uležil ovadbo
proti dru Moise Luzzatto — ki je, mimogrede
omenjeno, poleg Veneziana duh, ki vodi laško
stranko — radi krive izpovedbe na »so-
dišču. »Avanti« prisega, da ne bo miroval,
dokler se tudi Venezian in Luzzatto ne
umakneta iz javnega življenja.

Mesto in okolica, ali: civilizatorični
vpliv mesta na okolico. Današnji naš do-
pisnik iz sv. Križa zavrača trditev preslu-
lega laškega trobila z »lesnega trga« ter
meni, da koncilijskega pokojnega Ipaveca je
prihajala baš od tod, ker ni bil pod civilizato-
ričnim vplivom Trsta ter da »Trst« sploh
ne vpliva civilizatorično na okolico.

Mi smo malce razmišljali o stvari in smo
prišli do zaključka, da naš dopisnik ima prav
in nima prav. Kakor se že hoče vzeti stvar.
Tu je vprašanje: kateri »Trst« imamo pred
oči? Ako jemljemo tisti »Trst«, v katerem
imajo signoria svoje orgije, tisti »Trst«, ki
korumpira nekatere naše okoličane, da jih
potem, v njih slepoti, izrablja za demoralizo-

valne namene, tisti »Trst«, ki širi med naše
ljudstvo nemoralno velikega mesta, ki ne stori
ničesar za okolico na polju gospodarske
vzgoje: potem je seveda največja drznost, naj-
večji napad na resnico, ako kdo pravi, da
Trst civilizatorično vpliva na okolico.

Ali neoporečna resnica je vendar, da Trst
civilizatorično vpliva na našo okolico. Toda
to ni tisti »Trst«, v katerega imenu govore
čifutski listi, ampak to je oni drugi »Trst«,
ki med naše ljudstvo v materinem jeziku širi
omiko, tisti »Trst«, ki učiljudstvo najbo moralno
in značajno; tisti »Trst«, ki snuje zadruga
za gospodarsko osamosvojenje našega okoli-
čana in vzbuja v njem zmisel za racijonelno
gospodarstvo, tisti »Trst«, ki snuje posojil-
nice, kmetijske družbe in podružnice, gospo-
darska društva, zavarovalnice za govejo ži-
vino itd. ... Da, ta »Trst« res vpliva civili-
zatorično na našo okolico in sleherni okoličan,
ako ima le količjak zmisla za svoje lastno
duševno in moralno blaginjo, mora vsaki dan
le blagoslovljati ta vpliv. A ta »Trst« ni čif-
utski in irredentarski »Trst«, ampak je naš
slovenski Trst! Nadaljnemu razvoju tega
Trsta Bog daj svoj blagoslov v blagor naše
okolice, na srečo vsega Slovenstva tržaškega
in v ponos vsespupnega naroda sloven-
skega!

Pogreb pok. Ivana Ipaveca je bil —
kakor nam poročajo iz sv. Križa — veličasten
in je osvedočil, koliko ugleda je užival po-
kojnik daleč na okolo. Kondukt je vodil
čast. gospod župnik kriški ob asistenci dveh
gospodov duhovnikov iz Nabražine, pevalo
je društvo »Skala«, a v sprevodu je bila ve-
lika množica ljudstva. Ta sprevod in pa
ljudi, ki so bili v njem, naj bi bil videl
»Piccolo«; potem bi bil videl, kako goro-
stasno se je osmešil, ko je pokojnika rekla-
miral za svojo sinagogo. Naš dopisnik pravi
doslovno: »Pokojnik je bil uljuden mož z
vsakomur; on je spoštoval vsako menenje
in vsako osebo. On je bil miroljuben in se
je izogibal prepiru, če je le mogel. Ravno s
tem pa je dokazano, da pokojnik ni bil pod
»civilizatoričnim vplivom« (O jee!) Trsta,
ampak da je bil nasprotnik tiste strupene in-
tolerance, ki se v Trstu propovečuje za
vsakem oglom in na vsakem — časnikarskem
smetišču! Če je bil pokojnik uljuden tudi z
Italijani, je to le dokaz, da mi okoličanski
Slovenci nismo taki, kakor »Piccolo« — laže
o nas, ampak da smo mirni in vstrpljivi
ljudje in da smo le po intolranciji mestne go-
spode prisiljeni v narodne boje. Same Ipavece
bi lahko meščani imeli po okolici, ako bi z
okoličani postopali tako kakor zahtevata
človeška civilizacija in najelementarnejša pra-
vica! Da, tip narodne vstrpljivosti je bil pokojni
Ipavec, ali da ga radi tega svojstva tržaški
Židje reklamirajo za svojo sinagogo, to je
kravalo žaljenje njegovega spomina, to je —
infamija! Pokojni Ipavec je bil sin svojega
naroda in se je čutil takega!

Pripomba uredništva. Da je temu
res tako, priča dejstvo, da je bil pokojnik
zvest čitatelj našega lista in da je v prejšnjih
časih, dokler je bil še zdrav, rad nas obiskoval
v našem uredništvu.

Znajo in ne — znajo! Tržaški magi-
strat vrača slovenske prošnje za podeljenje
domovinske pravice, češ, da ne ume sloven-
skega jezika, v katerem so pisane!

Danes pa je prišel k nam neki naš člo-
vek z aktom tukajšnje davkarije, pisanem v
slovenskem jeziku, s katerim je šel na ma-
gistrat plačati davke.

Pričakoval je dotičnik, da mu ne sprej-
mejo denarja — ker ne umejo slovenskega
jezika — a za denar so to pot celo naši ma-
gistratovci spozabili toliko — da so sprejeli
denarje tudi na akte, slovenski pisane. Torej
za denar znajo slovenski — drugače pa ne!!

Izzivalec. Pred tukajšnjim deželnim so-
diščem vršila se je v soboto kazenska razprava
proti Mateju Kundiču, Milanu Kundiču, Ro-
manu Kuciču in Ludoviku Dukiču s Ka-
stavščine radi telesnega poškodovanja na me-
sarju Josipu Stirnu iz Voloskega. Zadnjega
dne letošnjega pusta se je vršil, kakor vsako
leto, v Mihotičih na Kastavščini običajen obhod
šem. Tega dne je navada, da prihaja v Mihotiče
mного očiščinstva iz vsega okrožja, iz Kastva,
Voloskega in drugih vasij. Sodni kancelist
Wontschina je v družbi z mesarjem Stirnom,
Stirnovi soprogo in nekim Pieršiem izzival
na ulici pripadnike hrvatske stranke z vzkliki:
»Viva Beunati«, »krepali Hrvati«! Na to
so jo zavili v gostilno »Bukaleta«, kjer je
bilo zbranih več narodnih mož. Pred go-
stilno je kancelist Wontschina izstrelil par
strelcev iz samokresa, na kar so ustopili notri,

kjer je potem Stirn še nadalje izzival Hr-
vate s pesmijo: »Nije Istra hrvatska, več je
Istra istrska«. Gostje, ki so slišali poprej strele
iz samokresa, so mislili, da ima istega mesar
Stirn, valed česar so ga preiskali in našli pri-
njem, ne samokresa, pač pa odprt nož. Gostje
so na to zahtevali, naj izzivalec zapuste go-
stilno, a ko so se slednji branili in še nadalje
izzivali Hrvate, planili so slednji na zagrižene
Lahone ter jih pretepli. Največ jih je med
vsemi ulovil mesar Stirn, kateri se je vedel
najprepotentnejše. Sodni dvor je spoznal v
začetku omenjene zatožence krivimi in obsodil
z ozirom na mnogo olajšujočih okolnosti in
zlasti na dokazano provokacijo: Mateja Kun-
diča na tritedensko, Milana Kundiča in Ro-
mana Kuciča na dvamesečno in Ludovika
Dukiča na jednomesečno ječo. Obtožence sta
branila odvetnika dr. Otokar Rybář in dr.
Slavik, ki sta proti razsodbi prijavila priziv.

C. kr. kancelist — izzivalec. Kakor je
iz gornjega poročila razvidno, je ravno c. kr.
kancelist Wontschina bil neposredni vzrok
tepežu, ki se je vršil v Bukaletovi krčmi.
Ta vzorni uradnik je hrvatsko stranko iz-
zival ne samo provokatoričnimi vzkliki, tem-
več celo iz samokresa. Povpraševali smo, kaj
se mu je zgodilo za to, ter smo doznali, da
je bil od drž. pravdnika tožen le radi pre-
stopka po § 431 k. z. in celo od te obtožbe
oproščen. Brez komentarja.

Izkaz Ciril-Metodijskega daru. (Dalje).
Ivan Černe v Trstu 1 K, A. P. 2 K 40 st.,
Jakob Perhave 2 K, Anton Furlan 2 K,
Anton Rajovic 1 K, Marija Debelak 20 st.,
Josip Macarol 2 K, Ivan Klun 4 K, Josip
Muha 2 K, M. J. 20 K, Antonija Slavik 3
K, Fran Petrič Škedenj 5 K 60 st., Marija
Samoček Barkovlje 4 K, Josip Novak župnik,
Povir 10 K, D. P. začasno v Divači 3 K,
Fran Meden sv. Križ 2 K, M. A. Ternovec
Dunaj 10 K, Beniger, Filipan Istra 5 K,
Milko Šašel župnik, Šmarje 2 K, Jos. Pi-
ciga Dekani 1 K, Iv. Škabar Barkovlje 2 K,
Legiša Devin 1 K, Štefan Jenko v Podgra-
jah 2 K 50 st., Jos. Zupan župnik v Dolini
3 K, M. Šebenikar Rakek 5 K, Iv. Muro-
vec dekan v Cerknem 4 K, M. C. Trst 10
K, Borovščakov 3 K, Šetina 40 st.

Skupaj . . . 112 K 10 st.
zadnjih izkazanih 318 „ 36 „
Vse skupaj . 430 K 46 st.

Nadalje darove vsprejema t. č. blagajnik
Simon Skrinjar, ulica Stadion štev. 19. I.
nadstropje.

Nadaljnji ustanovnik »Narodnega
doma v Trstu«:

Gosp. Fr. Č. v Trstu z darom 200
kron.

Stavka v stiskalnici olja Jeansoulin,
Luzzatti & Co pri sv. Ivanu. Danes
zjutraj so stopili vsi delalci sv. Ivanske sti-
skalnice olja v stavko. Včeraj so bili delavci
pri gospodarju in so ga vprašali, kaj misli
storiti na njih zahtevo, stavljeno mu že pred
osmimi dnevi, da naj jim namreč dnino po-
viša za 50 stotink. Gospodar Edvard Luz-
zatti, ki je ob enem ravnatelj tukajšnje to-
varne, je odgovoril delalcem, da mu ni mo-
goče povišati dnine več nego za 20 stot. Jutri
pojdejo delavci zopet k gospodarju, da izvedo
njegove daljne sklepe. Delavci se pritožujejo,
da jim je dal gospodar letos manjšo plačo,
nego minola leta, in da jim ne dajejo več olja
kakor poprej. Pač pa si je tovarna nakupila
letos nove stroje in dozdala nekaj prostorov,
za kar je potrosila nad 120 tisoč kron. Go-
spodar zahteva vedno več dela, medtem ko
je plača delavcev ista kakor je bila pred
skoraj desetimi leti in se je, kakor je raz-
vidno iz zgoraj navedenega, vsled prikradje-
vanja priboljška v dajanju olja, faktično celo
zmanjšala. Dnina, ki jo dobivajo delavci za
težko delo, znaša 2:20 K do 1:35 K. Dva de-
lavca imata po 2:70 K, 6 jih ima 2:60 drugi pa
vsi po manje. Vpoštevati pa je potrebno, da
morajo delavci delati za jednako plačo tudi
po noči, ker se namreč vrstijo tako, da delajo
en teden po dnevi in drugi po noči. Gospo-
darji morajo spoznati, da plača, ki je morda
zadostovala pred 10 leti, nikakor ne more
zadostovati več dandanašnji, ko so vse po-
trebščine tako grozno podražile in so ekzi-
stencijski pogoji postali sploh nerazumno težav-
nejši. V nadaljnje komentiranje se nečemo
spuščati, ker se neadekvatno, da gospodarji
gotovo ustrežejo skromni zahtevi svojih de-
lavcev.

Iz Rocola nam pišejo: Na veselici otro-
škega vrtea v Rocolu sem slišal nekaj opazk
o izgovarjanju besed, posebno pri točki 9.
oziroma igran (10. in 14.) je rekel neki go-

spod, naj bi gospica vrtnarica vendar malo bolj pazila na izgovarjanja pri otrokih. Da bi vedel dotični gospod, koliko truda je stalo gospico Čargo, da je te otročije naučila vsaj toliko, bi jo morda malo drugače sodil.

Gospica Čarga ni hotela napraviti le navadne otroške veselice, ampak želela je tudi, da bi odrasli Rocolski otroci igrali kako igro, da bi to bolje impeniralo ljudstvu. Ali ni mogla dobiti zadostnega števila otrok, ki bi znali pravilno govoriti slovenski. Vzela je torej otroke iz laške šole, oziroma take, ki so obiskavali kdaj te laške šole, otroke, ki niso znali ni čitati ni pisati, niti izgovarjati slovensko. In te je v kratkem času izvežbala tako, da so lahko nastopili na odru, dasi niso videli prej ni jedne slovenske veselice. S kakim uspehom — smo videli v nedeljo!

Koliko truda pa je imela še-le z malimi otroci, od katerih jih je bilo mnogo, ki niso znali ni besedice slovenski, ampak le laški in nemški.

Rocolske matere si ne morejo želeti boljše vzgojiteljice za svojo deco nego je gospica Čarga. A Rocolčani sploh so lahko hvaležni nji, ki je prva začela orati ledino v tem do sedaj zaspanem okraju, nji, ki je prva predrla led, ki je pokrival mrtva slovenska srca v Rocolu. Upamo in želimo, da bi gospica Čarga še mnogo koristila v tem zapuščenem okraju.

Slavodar.

Zgorel otrok. Našemu rojaku, Franu Vrčonu, dogodila se je v soboto velika nesreča. Njega 3 in polletni sinček Miroslav se je minolo soboto ob 4. uri pop. igral v veži hiše v ulici Giulia št. 44 z nekim drugim 5-letnim dečkom. Igraje z žveplenkami se je Miroslavu vnela obleka, na kar je začel upiti in je zbežal po stopnicah navzgor. Na njegovo upitje so prišle sosedinje in pogasile otrok obleko; na to so otroka preoblekli v drugo obleko, ter odnesli v bolnišnico, kjer je včeraj popoldne umrl v groznih bolečinah. Za časa nesreče sta bila oba roditelja po svojih opravkih izven hiše. To ubogo družino je zadela s tem slučajem v kratkem že tretja nesreča. Pred par meseci je umrl sinček Stanislav, pred tednom gospodarjeva mati in sedaj še ta nesreča. Rodoljubni družini izrekamo svoje iskreno sožalje na toliko nesreči.

Dražbe premičnin. V torek, dne 16. julija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled navedbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Muda vecchia 2. manufakturno blago; ulica Coppa 5, hišna oprava; ulica delle Acque 11, steklena omara in sveder; ulica Sette Fontane 21, hišna oprava; javna skladišča (Sylos), koze.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 23,6, ob 2. uri popoldne 27,5 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 761,8. — Danes plima ob 9,37 predp. in ob 8,39 pop.; oseka ob 3,7 predpoludne in ob 3,15 popoldne.

Za slavnost »Kola« se delajo, kakor smo poizvedeli, velikanske priprave! Samo vabil so, oziroma še razpošljejo — 3000! Lepaki so že po mestnih zidovih in jih je tudi po vseh narodnih lokalih. Kolaši vršijo svojo dolžnost in ne štedijo pri reklamah — kar je hvale vredno. Reklama je dan danes prva stvar za vsakega, ki hoče doseči popoln uspeh. Včeraj smo opazili na vrtu pri sv. Jakobu, da je »Kolo« že dalo počistiti in urediti skoraj vse — kar se sploh da urediti. Ta teden se nadaljuje priprave, ki se razvijajo v največji meri! Vrt ni ravno najprimernejši, ali — v Trstu ni boljšega, vsaj tako velikega ni!

Naši nasprotniki morejo prirediti velikan-ske slavnosti, ali po gledališčih, kar se pa tiče vrtov, smo si pa — enaki!

Na znanje. Podpisani javlja tem potom vsem bratskim društvom, ki bodo prih. nedeljo blagovolila sodelovati na naši slavnosti, da bodo — na željo izraženo od večstrani — po dovršenem vsopredu vsa društva skupno pela zbor »Slovenec i Hrvat«.

Odbor

pevsk. društva »Kolo«.

Pevsko društvo »Skala« iz sv. Križa bo pelo na slavnosti »Kola« I. pl. Zajcev moški zbor »Hrvaticeam«.

Vesti iz ostale Primorske.

× Za zastavo pevskega bralnega društva »Slavec« v Riemanjih so darovali, oziroma preplačali vstopnino: g. Ivan Marija Vatovec 4 K. g. na Peruzzi 50 st., g. Ivan Mikeluci 50 st., g. Anton Trobec 50 st., g. Josip Pángere nadžupan iz Doline 1 K, finančni voditelj g. C. Kozjek 1 K, g. Anton Lompe 1 K. Prisrčna hvala vsem darovateljem!

ODBOR

bralno pevskega društva »Slavec«.
(Opomba. Nadaljne blagohotne darove vsprejema g. Peter Kuret, društveni blagajnik v Riemanjih hš. 74.)

Vesti iz Kranjske.

* Nesrečen dan v Postojni je bil v torek 9. julija. Zjutraj je skočila neka zakonska žena — Frančiška Milharčič — v vodnjak. Revici se je v glavi zmedlo. Po-tegnili so jo hitro iz vodnjaka, in hitri zdravniški pomoči se je posrečilo, ohraniti ji življenje. Dal Bog, da bi ozdravela tudi na duhu! — Zvečer istega dne je utonil v Pivki pri kopanju 15letni Jakob Čič. — Mizar Frančišek Cestnik pa je padel tako nesrečno z lestvice, da bi si bil skoraj zlomil tilnik. Neki gospod si je poškodoval nekoliko prst na roki, neki delavec se je usekal, tudi neki konj je bil nesrečen in voz sena se je zvrnil; v neki družini pa so bili v velikih skrbih, kam je šla njih mala hčerka; šli so jo iskat in jo našli že o mraku na potu od postojnske jame, kamor je šla pogumna deklica sama — na izprehod. Po »Slov.«

Vesti iz Štajerske.

— Z vseučilišča v Gradeu. — Dika mej učenjaki slovanskimi, profesor na vseučilišču v Gradeu, sloveči slavist prof. dr. G. Krek je stopil v pokoj. Gospod profesor je zdrav in čil na telesu in duhu in bi mogel še več let nadaljevati svoje plodonosno delovanje. »Südsteirische Presse« dokazuje, da je le nemško-radikalni terorizem odtisnil prof. Kreka v pokoj. Ne le naščuvani dijaki, ampak tudi profesorji-tovariši so snovali grde intrige proti njemu. Nemškonaacionalna klika se seveda veseli odstopa Krekovega, ker se nadeja, da pride kak slovenski renegat na njegovo mesto. No, mariborski list meni, da nemško-naacionalni srditeži delajo bržkone račune brez krčmarja. Ravno ta gonja mora najvišje učne oblasti privesti do spoznanja, da to ne sme dalje iti tako, da bi na vseučilišču v Gradeu s Slovenci postopali kakor s parijsko. Ali bodo prihodnje leto morali ustanoviti vseučilišče v Ljubljani, ali pa na graškem vseučilišču zasnovati slovenske stolice, kakor najvišje izobraževališče južnim deželam monarhijske. To spoznanje mora priti iz gonje od strani nemško-radikalne profesorske klike, ki je celó takega mirnega človeka, kakor je dr. Krek, ki je bil vseučilišču le v diko, odintrigirala s vseučilišča.

— Seveda: nemškutar, to je kaj družega! Gorje slovenskemu učitelju, uradniku itd., sploh človeku, ki je lekolikaj odvisen ali od naših nasprotnikov ali od vlade, ako bi kje nastopal tako, da bi kazalo na kako politično agitacijo. V najugodnejšem slučaju dobi črno piko v knjigo in pa debel »nos« na dom. Če pa je uradnik, učitelj itd. nemškutar in dela za veliko nemško stvar, potem seveda je to kaj družega. Na Spodnjem Štajerskem n. pr. so ravno državni uradniki najhujši agitatorji, povsodi so v prvi vrsti, ker vedo, da se jim ni bati ni črne pike ni »nosa«. V odboru podružnice »Schulvereine« v Slov. Bistrici — ki v družbi s tamošnjim Lesevereinom predstavlja nemškonaacionalno gibanje tamkajšnje — sede n. pr. dva učitelja, c. kr. sodni pristav in ces. kr. kancelist. E seveda: nemškutar, to je kaj družega!

Razne vesti.

Dosti je: »Glas Črnogorca« pripoveduje nastopno mično dogodbico z knežjega dvorca na Cetinju:

Nekega večera so imeli tam zabavo. Pogovor se je zasukal na blagoslov, ki se izliva na carsko dvojico rusko v obliki — hčerke. Knez Nikola je menil o tej priliki: »Tudi jaz sem bil v isti nevarnosti. Prve hčerke sem se veselil, mislil si: za sina je še

čas; o drugi sem bil že slabe volje. Ko pa je prišla četrta, sem zgubil potrpljenje in sem rekel: Stoj! Dosti je!«

V resen protest sem novorojenki dal ime Stani, če tudi ga ni v koledarju.

Neka dvorna dama si je dovolila vprašanje: »Je-li pomagalo to sredstvo?« — Knez je odgovoril: »Da, kajti potem se je rodil princ Danilo. Zato sem hitro dal svojemu zetu, kralju Italije, dober svet, naj sledi mojemu izgledu.« — Torej, če se kraljevi dvojici italijanski zopet porodi hčerka; jej morajo dati ime »Stani«! — O ne, je zavrnil knez, pa italijansko jej porečejo: principessa Basta!

»Častni dežnik«. Pruski nadporočnik Barlach, ki služi v tretjem vzhodno-azijskem pešpolku, je dobil na Kitajskem čudno odlikovanje. Kakor je tam navada, podarila mu je neka občina, ker je rešil utopljena nekega Kitajca, časten dežnik iz krasne svile. Častnik je podaril ta dežnik svojemu prejšnjemu polku »Königin« v Flensburgu.

Brzjavna poročila.

Cesar v Solnogradu.

SOLNOGRAD 14. (B.) Cesar je dospel v soboto zvečer ob 7 uri v spremstvu nadvojvode Frana Salvatoria, nadvojvodinje Valerije in nje otrok. Na kolodvoru so ga pričakovali nadvojvode Ludovik Viktor, Evgen, Josip Ferdinand in načelniki oblastev. Godba je svirala cesarsko pesem in občinstvo je živahno pozdravljalo cesarja. Na vdanostni nagovor župana je odgovoril cesar s zahvalo na besedah izrazajočih dinastično in patrijotično čuvstvo. Rad je porabil to priliko, da v tej krasni deželi zopet preživi par dni. Veseli ga videti kar je ustvarila ljubezen do domovine in državljansko mišljene. Iz srca ga veseli, da je zopet prišel v ožjo dotiko s svojimi Solnogradčani, ki se po svoji stari zvestobi tako blizu njegovemu sreču in morajo biti vsikdar zagotovljeni njegove očetovske ljubezni.

Po pozdravu od strani deželnega glavarja in po predstavljanju raznih funkcionarjev se je cesar ob zvonjenju zvonov in gromenju topov ter radovanju prebivalstva odpeljal v mesto. Veterani in strelci iz vse dežele, delavska društva in šolska mladina, ki je nosila črno-rumene zastave, so delali špalir. Glasba društven se svirala cesarsko pesem. Pred rezidenco so mu je predstavil zbor častnikov in ga je potem pozdravil knez nadškof. Na to je cesar pozdravil pod oboki zbrane člene cesarske hiše, mej istimi prince Leopolda in princeso Gizelo Bavarsko, na kar se je vladar umaknil v svoje prostore.

SOLNOGRAD 14. (B.) Povodom navzočnosti cesarja je bila zvečer sijajna bakljada združena s serenado. Cesar in členi cesarske hiše so poslušali serenado na oknih cesarske hiše. Po dovršeni serenadi je vojaška godba svirala cesarsko pesem, katero je potem začelo peti tudi zbrano nagromadeno občinstvo. To je bila impozantna poklonitev.

SOLNOGRAD 15. (B.) Današnji predpoludne je bil posvečen vsprejemanju v rezidenci. Na trgu in v sosednjih ulicah je bila zbrana velika množica ljudstva, ki je uživala nenavadni prizor.

SOLNOGRAD 15. (B.) Na nagovor župana je rekel cesar, da s posebnim zadovoljstvom jemlje na znanje zagotovilo udanosti. Zagotavljal je svojo podporo vsem prizadevanjem za povzdigo kulturne in gospodarske blaginje v občini. Po zaslugi najnovejšega na gospodarskem polju vspešnega delovanja državnega zbora, zlasti po zgradbi železnice čez Ture pride gotovo tudi za Solnograd do intenzivnega povzdiganja. Tudi predsednik trgovinske zbornice je v svojim nagovoru zahvalil monarha na sankeji tega velicega dela od katerega se je nadejati nove dobe industrije in obrti. Cesar je zatrdil, da bo vsikdar obračal svojo skrb gospodarski povzdigi, katero posebno povspesujejo gospodarske zveze.

Ob 11. uri predpoludne se je cesar podal na razkritje spomenika cesarice Elizabete.

Narodni praznik v Parizu.

PARIZ 14. (B.) Povodom narodnega praznika so vsa javna in mnoga zasebna stanovanja v zastavah. Mnogo odposlanstev — med istimi ono pariškega municipalnega sveta, lige patrijotov in socijalistiške mladine — je položilo vence pred strasburško sobo. Venec socijalistov, ki je imel napis: »Žrtvam domovine«, je bil po ukazu policije odstranjen.

Uvoz in izvoz v Franciji.

PARIZ 14. (B.) Glasom uradnega sporočila carinarskega ravnateljstva je znašala vrednost uvoza v prvih 6 mesecih tega leta 2.479,474.000 frankov proti 2.498,184.000 frankov v minolem letu; vrednost izvoza pa 2.105,335.000 proti 2.018,185.000 frankov v prejšnjem letu.

Iz ruske vojske in mornarice.

PETROGRAD 14. (B.) Na carski ukaz naberejo za l. 1901 308.500 mož v popolnjenje vojske in mornarice.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst.

Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, za-bojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bodi.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA:

Via Tesa,

vogal

Via Limitanea

ZALOGE:

Piazza Rosario št. 2

(šolsko poslopje)

in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO

Predmeti postavijo se na parobrod ali železnico franko.

Advokat

D. Matej Pretner

v Trstu, Via Cassa di Risparmio št. 7 ima odprto svojo pisarno od 8 dop. do 1 pop. in 4 — 7 pop. Meseca julija in avgusta je ob nedeljah pisarna zaprta.

Velikanska rastava pohištva in tapetarij. Izvredno ugodne cene.

VILJEM DALLA TORRE

v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.)

Moje pohištvo donese srečo.

Podpisana priporoča svojo novo ustanovljeno postavno koncesijonirano

posredovalnico za službe.

Posredovalnica se nahaja na Lipskem trgu (Piazza Lipsia) št. 4 in prevzema posredovanja na službe vseh vrst.

Priporoča se udana

Josipina Jančič.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo: za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglaš za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipativnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso filijalka ulica Riborgo 15 ima veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsakovrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v skatljicah, finih biškotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birne, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po pogodbi in naročilo franko na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarina in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1 priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici dei Torro št. 12 priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga zasnove in pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega pohištva in popravilne istega po cenah ki zadovoljevali gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča van Cink, ulica S. Daniele št. 2.

Skladišče vina ulica Acquedotto št. 23. Prodaja vina v sodih in buteljkah. Fine pašne in dezertne vina na debelo in drobno franko na dom po najugodnejših in konkurenčnih cenah.

Pekarna in sladčičarna Jakob Jellen v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13, priporoča 3 krat na dan svež kruh in velik izbor sladčič. Sprejema v pecivo bodisi testo za navaden kruh ali sladčice. Zaloga moke iz prvih ogerskih mlinov.

Zaloga dalmatinskih vin iz lastnih kleti in istrski teran toplo priporoča cenjenim družinam, gg. krečmarjem in hotelirjem. Simeon Pavlinović v Trstu, Via Chiozza 11.

Josip Bizjak urarski mojster v Trstu ulica Stadion 25. naznanja slavnemu občinstvu, da je odprl svojo lastno delavnico za popraviljanje ur vseh vrst, bodisi žepnih najfinjših kakor tudi velikih stenskih; obljublja, da si bo prizadeval zadovoljiti vsakogar, koji bi mu blagovolil dati dela, za kojega izvršitev tudi jamči. Za mnogobrojno podporo se udano priporoča.

Prodaja vina „Ai Maestri“ v ulici Valdirivo št. 17. Od danes naprej se prodaje istrski teran po 32 nvč., za na dom po 30 nvč. liter. Rebrula iz Brd po 32 nvč. liter. Vinski očet po 12 nvč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pripravljene. Pivo I. vrste po 20 nvč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Restaurant

SILBEREGG

Via Ghega št. 9 A.

■ najugodnejša gostilna ■

PLZENSKO PIVO SILBEREGG po 24 novč. liter.

Namizna vina in v buteljkah zajamčeno pristna

Izvrstna italijanska in nemška kuhinja. Kosila in večerje od 20. novč. više.

Pivo v buteljkah

iz zaloge

SILBEREGG (G. E. POHLY).

Via Zovenzoni št. 2.

Tam se nahajajo tudi najpristnejša vina: opollo, istrsko črno in belo.

Zahvala.

Podpisana se zahvaljuje iz globine svojega srca za neštivilne dokaze sočutja, ki se jej povodom smrti nje nepozabnega soproga, gospoda

Ivana Ipavca

prihajali od vseh strani.

Zahvaljuje se gospodu zdravniku dr. Ivanu Beehtingerju za njega požrtvovalnost, skrb in vztrajnost med boleznijo pokojnika; zahvaljuje se prečastiti duhovščini — gospodu župniku križkemu in obema gospodoma duhovnikom iz Nabrežine; pristržno hvale izreka slavnemu pevskemu društvu »Skala« za mile in ganljive žalostinke; zahvaljuje se iz duše sploh vsem, ki so se med boleznijo trudili, da so rajneega tolažili in mu lajšali bolečine; slednji se zahvaljuje vsem milim prijateljem in znancem, ki so prihiteli od vseh strani, da so pokojniku skazali zadnjo čast in ga spremili k večnemu počitku.

Vsem, vsem blagim dušam izreka podpisana svojo najiskrenejšo zahvalo in želi, da bi jim Bog stotero poplačal.

V SV. KRIŽU, dne 13. julija 1901.

Karolina Ipavec,
udova.

Zaloga šivalnih strojev

za domačo rabo ali obrtnike od 60 kron naprej.

5 letno jamstvo.

Velik izbor vseh pripadkov spadajočih k šivalnim strojem.

Pošiljatve na deželo po povzetju.

Mehanična delavnica za popraviljanje strojev vseh vrst.

RUDOLF RÖTTL Trst, Trg Piazza S. Caterina št. 2.

Velika zaloga koles

novih ali vže rabljenih iz prvih tu — in inozemskih tovarn.

Prodaja in menjava po ugodnih cenah.

Bogat izbor pripadkov in pnevmatik.

Sprejemajo se vse poprave kakor tudi lakiranja na ognju in niklovanja.

Zdravljenje kile brez operacije.

Profesor ANTON DE CASAGRANDE komander reda Bolivar-Venece, vitez tuniški, odlikovan večkrat s zlatimi kolajnami, ordopedist, specialist za kilaste bolezni, došel iz Pariza

se ustavi v Vidmu (Udine) en mesec.

Naznanja cenjenemu občinstvu, da

odpre svoj ateljé v ul. Daniele Manin št. 14. kjer bo ordiniral od 1. do 31. julija t. l. od 9. ure predp. do 5. ure pop.

Eden največjih napredkov znanosti, na katerem se je zahvaliti profesorju de Casagrande, je metoda, kako se ima zdraviti kila.

Vsak dan se množi število nesrečnih, ki trpijo na tej strašni bolezni. Zasluga gré torej prof. Casagrandi, ki je izumil sredstvo, s katerim je mogoče mnogim nesrečnim darovati zopet zdravlje.

Dve električni ploči se postaviti na prostor, kjer se je pojavila kila, ter se iste zvežejo s pomočjo elastičnega traka, tako, da bolnik ne občuti nikake ovire.

V kratkem času se mora kila popolnoma odpraviti.

S pripomočkom prof. Casagrande se odstranijo vsa druga zdravljenja, ki so večkrat zelo nevarna.

Profesor Casagrande sprejme honorar le tedaj, ko je bolnika popolnoma ozdravil. Soproga prof. Casagrande stavi gospem in otrokom zdravilne pasove.

Profesor Casagrande ima veliko zalogo električnih aparatov za bolne na živcih itd.

Zdravniška preiskovanja brezplačna.

Štefan Cruciatti

ornamentalni kamnosek

v Trstu, via della Pietà št. 25.

izvršuje iz istrskega mramorja in kraškega kamnja vsakovrstna od najnavadnejšega do najlepšega in kompliciranega dela.

Specijaliteta za napisne ploče in nagrobne spomenike.

Velika zaloga slanega ali žaganega mramorja v različnih merah belega ali barvanega.

Specijaliteta za pohištvo.

Sprejema naročbe za cerkve, altarje, kakor tudi za podove bodisi bele ali barvane.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih cenah.

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

Jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbir raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2, nasproti ženskemu liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Potrt od neopisne žalosti naznanjam v svojem in svoje soproge imenu, da je moj 31½ letni sinček

Miroslav

včeraj popoldne izročil Bogu svojo dušico v tukajšnji bolnišnici valed grozne nesreče, dogodivše se v soboto popoldne.

V Trstu, 15. julija 1901.

Fran Vrčon.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

— Kozuhar in izdelovalec kap —
Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kozuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kozuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizirana in stavljen pod stalno kontrolo zavoda za kemično analiziranje, ovlaščene od c. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in hotelje kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje ministerstvo radi pregostega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kedro si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovi, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dati bolnikom in konvalescentom, ker analizijski zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najfinjša vina.

CENE:

Istrski teran	liter po 32 novč.
Vino iz Kastelov pri Splitu	34 "
Vino iz VISA	34 "
Fino vino iz VISA	38 "
Vino Opollo	40 "
Belo vino iz VISA	40 "

Zahtevajte vselej jamstveno znamko.

Josip Tami

ulica Legna št. 6 (Dvorišče)

Pekarna in sladčičarna

JAKOB JURCA

TRST. — Molin a vento. — TRST.

Priporoča svoj 3 krat na dan zveži kruh, vsakovrstne najfinjšje sladčice, nadalje fina vina v buteljkah in moko v velikem izboru. Postrežba hitra in točna na dom.

Gostilna Fr. Valetič,
ulica Solitario št. 12.
Vedno sveže pivo po
24 nč. Okolčansko in
istrsko vino po 40 nč.

FILIJALKA

BANKE UNION

V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli,

kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter se brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2% / 100	proti 5 dnevnim odpovedi
" 2 1/2 % / 100	" 12 " "
" 3 % / 100	" 4 mesečni " "
" 3 1/2 % / 100	" 8 " "
" 3 3/4 % / 100	" 1 letni " "

Napoleone:

po 2 % / 100	proti 20 dnevnim odpovedi
" 2 1/2 % / 100	" 40 " "
" 2 3/4 % / 100	" 3 mesečni " "
" 3 % / 100	" 6 " "

Tako obrestovanje pism o uplačilih velja od 2 oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2 1/4 % do vsakega zneak se izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldanskim borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zaručena se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo kateri si bodi uradni ur. Sprejema za svoje conto-currentiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.